

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.TAR.2025/607-6490
Konu: ÇHC - Su Ürünleri İhracatı

Mersin, 12/12/2025

DUYURU

Sayın Üyemiz,

T.C. Ticaret Bakanlığından alınan yazıda, ÷lkemizden Çin Halk Cumhuriyeti'ne (ÇHC) su ürünleri ihracatı kapsamında, ÷lkemiz menşeli su ürünlerinin Çin Halk Cumhuriyeti'ne ihracatına imkân sağlayan Protokol'ün 16 Ekim 2025 tarihinde imzalanmış olduğu belirtilmektedir.

Bu kapsamda, Pekin Ticaret Müşavirliğimizden alınan bir yazıda, ÇHC Gümrük Genel İdaresi (GACC) tarafından yayımlanan ekli 236 Sayılı Karar ile söz konusu Protokol'ün uygulanmasına ilişkin ÇHC iç mevzuat düzenlemelerinin yapıldığı belirtilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

H. Okan ŞENEL
Genel Sekreter V.

Ek: GACC – 236 (5 sayfa)

Kaynak: <http://www.customs.gov.cn/customs/302249/302266/302267/6863474/index.html>

ÇİN HALK CUMHURİYETİ GÜMRÜK GENEL İDARESİ

BİLDİRİ

2025 Yılı, 236. Sayılı

Çin'in yasa ve yönetmelikleri ile Çin Halk Cumhuriyeti Gümrük Genel İdaresi (bundan sonra "Çin Tarafı" olarak anılacaktır) ve Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı (bundan sonra "Türk Tarafı" olarak anılacaktır) arasında, Türkiye'den Çin'e ihraç edilen yetiştiricilik ve doğadan su ürünlerinin muayene ve sağlık gerekliliklerine ilişkin hükümlere istinaden, bu günden itibaren aşağıda belirtilen ilgili gereklilikleri karşılayan Türk su ürünlerinin ithaline izin verilmektedir:

1. Muayene ve Karantina Esasları

(1) "Çin Halk Cumhuriyeti Gıda Güvenliği Kanunu" ve uygulama yönetmelikleri, "Çin Halk Cumhuriyeti Giriş-Çıkış Hayvan ve Bitki Karantinası Kanunu" ve uygulama yönetmelikleri, "Çin Halk Cumhuriyeti İthalat ve İhracat Emtia Denetimi Kanunu" ve uygulama yönetmelikleri.

(2) "Çin Halk Cumhuriyeti İthalat ve İhracat Gıda Güvenliği Yönetim Önlemleri", "Çin Halk Cumhuriyeti İthal Gıda Yurtdışı Üretim İşletmeleri Kayıt Yönetim Düzenlemeleri".

(3) "Çin Halk Cumhuriyeti Gümrük Genel İdaresi ile Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Arasında Türkiye'den Çin'e İhraç Edilen Yetiştiricilik Su Ürünlerinin Muayene ve Sağlık Gerekliliklerine İlişkin Protokol" (bundan sonra "Yetiştiricilik Su Ürünleri Protokolü" olarak anılacaktır) ve "Çin Halk Cumhuriyeti Gümrük Genel İdaresi ile Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Arasında Türkiye'den Çin'e İhraç Edilen Doğadan Su Ürünlerinin Muayene ve Sağlık Gerekliliklerine İlişkin Protokol" (bundan sonra "Doğadan Su Ürünleri Protokolü" olarak anılacaktır).

2. İthal Ürün Kapsamı

(1) Yetiştiricilik Su Ürünleri. İnsan tüketimine yönelik olarak yetiştirilen su hayvanları ürünleri ve bunların mamulleri, algler ve diğer deniz bitkisi ürünleri ve

bunların mamulleri. Çin'e ihraç edilecek yetiştiricilik su ürünleri listesi Ek'te yer almaktadır.

(2) Doğadan Su Ürünleri. İnsan tüketimine yönelik olarak doğadan elde edilen su hayvanları ürünleri ve bunların mamulleri, algler ve diğer deniz bitkisi ürünleri ve bunların mamulleri.

Yukarıda belirtilen su ürünleri, "Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme" (CITES) Ekleri ve Çin'in Ulusal Öncelikli Koruma Yabani Hayvanlar Listesi'nde yer alan türleri, canlı su hayvanlarını ve su hayvanı/bitkisi üreme materyallerini kapsamamaktadır.

3. Üretim İşletmesi Gereklilikleri

(1) Çin'e yetiştiricilik ve doğadan su ürünleri ihraç eden üretim işletmeleri (doğadan su ürünleri için bu, avlama gemileri, taşıma gemileri, işleme gemileri, işleme tesislerini, bağımsız soğuk hava depolarını kapsar, aynı şekilde) ve yetiştiricilik çiftlikleri, Türk yetkili makamlarınca onaylanmış ve bunların etkin denetimi altında olmalıdır.

(2) Yetiştiricilik veya doğadan su ürünleri üretim işletmelerinin gıda güvenliği ve hijyen koşulları, Çin Tarafı ve Türk Tarafı'nın ilgili gıda güvenliği yasa ve yönetmeliklerinin gerekliliklerine uygun olmalıdır.

(3) Çin'e yetiştiricilik veya doğadan su ürünleri ihraç eden üretim işletmeleri, Türk Tarafı tarafından Çin Tarafı'na tavsiye edilerek kayıt altına alınmalıdır. Kayıt olmadan Çin'e ihracat yapılamaz.

4. İthal Ürün Gereklilikleri

Türk Tarafı, Çin'e ihraç edilen yetiştiricilik ve doğadan su ürünlerinin aşağıdaki koşulları karşıladığını temin etmelidir:

(1) Yetiştiricilik su ürünleri, Türkiye'nin iç sularında, karasularında ve Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuka göre biyolojik kaynakları işletme, yönetme ve koruma hususunda egemen haklara veya yargı yetkisine sahip olduğu deniz alanlarında ve uluslararası sularda yetiştirilmiştir. Doğadan su ürünleri, Türkiye'nin iç sularında, karasularında ve Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuka göre biyolojik kaynakları işletme, yönetme ve koruma hususunda egemen haklara veya yargı yetkisine sahip olduğu deniz alanlarında ve uluslararası sularda avlanmıştır.

(2) Hammaddeler ve ürünler aşağıda listelenen sorunlardan herhangi birini yaşamamıştır:

① Türkiye'de, "Çin Halk Cumhuriyeti Giriş Hayvanları Karantina Hastalıkları Listesi"nde (bundan sonra "Liste" olarak anılacaktır) belirtilen ve Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (WOAH) tarafından bildirim zorunlu kılınan, "Yetiştiricilik Su

"Ürünleri Protokolü" veya "Doğadan Su Ürünleri Protokolü" ürünleri ile ilgili su hayvanı hastalıklarının meydana gelmesi, Çin'e ihraç edilen yetiştiricilik/doğadan su ürünlerinin enfekte olmuş veya olma ihtimalinin bulunması.

② Türkiye'de, Çin'e ihraç edilen yetiştiricilik/doğadan su ürünlerini halihazırda etkilemiş veya etkileme ihtimali bulunan herhangi bir önemli gıda güvenliği olayının meydana gelmesi.

③ Türk Tarafı tarafından halihazırda Çin'e ihraç edilmiş veya ihraç edilmesi planlanan yetiştiricilik/doğadan su ürünlerinin, Çin ve Türkiye yasa ve yönetmelikleri ile "Yetiştiricilik Su Ürünleri Protokolü" veya "Doğadan Su Ürünleri Protokolü" hükümlerini ciddi şekilde ihlal etmesi.

④ Üretim işletmelerinde, personelin önemli bulaşıcı hastalıklara yakalanması gibi önemli halk sağlığı olaylarının meydana gelmesi, Çin'e ihraç edilen yetiştiricilik/doğadan su ürünlerini, ambalajlarını veya taşıma araçlarını halihazırda kirletmiş veya kirletme ihtimalinin bulunması.

⑤ Yetiştiricilik bölgelerinin veya avlanma sahalarının, radyoaktif kirleticiler gibi kirleticilerden etkilenmesi, Çin'e ihraç edilen yetiştiricilik/doğadan su ürünlerini halihazırda kirletmiş veya kirletme ihtimalinin bulunması.

(3) Taraflarca yasaklanan ilaç veya katkı maddeleri doğrudan veya dolaylı olarak (örneğin yemlere eklenerek) kullanılmamıştır; Taraflarca kullanımı kısıtlanan veya izin verilen ilaç veya katkı maddeleri düzenlemelere uygun şekilde kullanılmıştır; Yetkili makamlarca yapılan denetimlerde, Çin ve Türkiye yasa ve yönetmeliklerinde belirtilen patojenik mikroorganizmalar, zararlı/toksik maddeler ve yabancı maddeler tespit edilmemiştir.

(4) Çin'e ihraç edilen tüm yetiştiricilik/doğadan su ürünleri, yetkili makamlar tarafından muayene ve karantinaya tabi tutulmuş, hijyenik, güvenli, insan tüketimine uygun olduğu teyit edilmiş, herhangi bir bulaşıcı hastalık veya paraziter hastalığa ait patolojik belirti tespit edilmemiş, "Liste"de belirtilen ve WOAHA tarafından bildirim zorunlu kılınan su hayvanı hastalıkları tespit edilmemiştir.

(5) Yetiştiricilik veya avlanma, üretim işleme, ambalajlama, depolama, taşıma, aktarma ve ihracat gibi tüm süreçler, tarafların ilgili yetiştiricilik veya doğadan su ürünleri hijyen gerekliliklerine ve izlenebilirlik gerekliliklerine uygun olmalıdır; aynı zamanda soğuk zincire ilişkin güvenlik ve hijyen gerekliliklerine de uygun olmalıdır.

5. Sertifika Gereklilikleri

Çin'e ihraç edilen her parti veya her konteyner yetiştiricilik veya doğadan su ürünü için, bu parti ürünün Çin ve Türkiye gıda güvenliği ile ilgili yasa ve yönetmeliklerine ve "Yetiştiricilik Su Ürünleri Protokolü" veya "Doğadan Su Ürünleri Protokolü" nün ilgili hükümlerine uygun olduğunu teyit eden en az bir adet aslı sağlık

sertifikası eşlik etmelidir. Türk Tarafı, sağlık sertifikasında yetiştiricilik veya avlanma, üretim işleme, ambalajlama, depolama, taşıma, aktarma ve ihracat gibi tüm sũreçlerde yer alan üretim işletmelerine ait bilgileri eksiksiz doldurmalıdır.

Sertifika en az Çince ve İngilizce basılmış olmalıdır (sertifika doldurulurken İngilizce zorunlu dildir). Sertifikanın formatı ve içeriği önceden taraflarca mutabakata varılmış olmalıdır. Türk Tarafı, sertifika örneğini, yetkili sertifika düzenleme kurumunun mũhrünü ve imzalayacak yetkililerin imza örneklerini zamanında Çin Tarafı'na bildirmelidir. Sertifika örneğinin içeriği ve formatında, yetkili sertifika düzenleme kurumunun mũhründe veya imzalayacak yetkililerin imzalarında değişiklik olması durumunda, Türk Tarafı bu değişiklikleri yürürlüğe girmeden en az bir ay önce Çin Tarafı'na bildirmelidir.

6. Diğer Gereklilikler

Çin Gümrük Genel İdaresi, Çin'e ihraç edilen su ürünlerine ithalat muayenesi ve karantinası uygulayacaktır. Uygunsuz ürünler için, Çin'in yasa ve yönetmelikleri uyarınca iade, imha veya başka işlemler uygulanacaktır. Ciddi sorunlar yaşanan veya tekrarlanan uygunsuzluk sorunları görũlen üretim işletmeleri için, Çin Tarafı artırılmış muayene ve karantina veya ithalatı askıya alma gibi önlemler alabilir.

İřbu duyuruyla bildirilir.

Ek: Türkiye'den Çin'e İhraç Edilecek Yetiştiricilik Su Ürünleri Listesi

Gümrük Genel İdaresi

3 Aralık 2025

Ek

Türkiye'den Çin'e İhraç Edilecek Yetiştiricilik Su Ürünleri Listesi

Sıra No	Çince Ürün Adı	Latince Bilimsel Adı	Sınıf	Takım	Aile	Cins
1	Gökkuşaağı Alabalığı	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Salmoniformes (Alabalıksılar)	Salmonidae (Alabalıkgiller)	Oncorhynchus (Pasifik somon balığı)
2	Dere Alabalığı	<i>Salmo trutta</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Salmoniformes (Alabalıksılar)	Salmonidae (Alabalıkgiller)	Salmo (Alabalık)
3	Uzun Kanatlı Orkinoz	<i>Thunnus alalunga</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Perciformes (Levresiler)	Scombridae (Uskumrugiller)	Thunnus (Orkinoz)
4	Mavi Yüzgeçli Orkinoz	<i>Thunnus thynnus</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Perciformes (Levresiler)	Scombridae (Uskumrugiller)	Thunnus (Orkinoz)
5	Altın Başlı Çipura	<i>Sparus aurata</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Perciformes (Levresiler)	Sparidae (Mercangiller)	Sparus (Mercan)
6	Dudaklı Levrek	<i>Dicentrarchus labrax</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Perciformes (Levresiler)	Moronidae (Beyaz levrekgiller)	Dicentrarchus (Levrek)
7	Beyaz Levreği	<i>Argyrosomus regius</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Perciformes (Levresiler)	Sciaenidae (Kroaker balığı)	Argyrosomus (Meagre)
8	Dil Balığı	<i>Paralichthys olivaceus</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Pleuronectiformes (Yassı balıklar)	Paralichthyidae (Sol gözlü pisi balığı)	Paralichthys (Pisi balığı)
9	Kuzey Karidesi	<i>Pandalus borealis</i>	Malacostraca (Yüksek kabuklular)	Decapoda (On bacaklılar)	Pandalidae (Karides)	Pandalus (Karides)
10	Pasifik Mavi Yüzgeçli Orkinoz	<i>Thunnus orientalis</i>	Actinopterygii (Işınsal yüzgeçliler)	Scombriformes (Uskumrumsular)	Scombridae (Uskumrugiller)	Thunnus (Orkinoz)